

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΕΣΣΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΛΑΓΥΡΕΩΤΙΚΗΣ
ΙΕΡΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ ΜΕΣΣΟΓΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΣΤ' ΤΟΥ ΔΟΥΚΑ (ΤΕΛΩΝΟΥ ΚΑΙ ΦΑΡΙΣΑΙΟΥ)

Μεγάλη Σαρακοστή

«*Cύ δὲ μένε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπιστώθης*»

Ιερεμίου Φούντα, Μητροπολίτου Γόρτυνος και Μεγαλοπόλεως

ΧΑΦ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ Σ. Α. ΚΟΥΜΠΗ, ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟ ΜΕΣΣΟΓΙΑΣ Τ. Κ. 19003
ΤΗΛ. / ΦΑΧ: 22990 40040, e-mail: ag.nikolaosmark@yahoo.gr
ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΝΑΟΥ: www.agnikolaosmark.gr

Κ Υ Ρ Ι Α Κ Η 28 Ι Α Ν Ο Υ Α Ρ Ι Ο Υ 2018

✿ Ἐφραΐμ τοῦ Σύρου (373).

✿ Παλλαδίου ὀσίου (δ' αἰ.), Χάριτος μάρτυρος.

Μεγάλη Σαρακοστή

«*Cū dē mēne ēn oīs ěmathes kai ěπιστώθης*»

...# Μ. Σαρακοστή λέγομε γενικά ὅτι εἶναι μία προετοιμασία για το Πάσχα· εἶναι, ὅπως την εἶπαν, ἓνα πνευματικό ταξίδι με προορισμό το Πάσχα...

Παλαιά οἱ χριστιανοί εβαπτίζοντο σε μεγάλη ηλικία και οἱ περισσότεροι ἀπὸ αὐτοὺς εβαπτίζοντο συνήθως το Πάσχα. Γι' αὐτοὺς λοιπὸν τους «Κατηχουμένους», ὅπως ελέγοντο, τους υποψηφίους δηλαδή για το βάπτισμα χριστιανούς, που ἐπρόκειτο να βαπτισθὸν την νύχτα του Μεγάλου Σαββάτου προς την Κυριακή του Πάσχα, η Τεσσαρακοστή ἦταν μία καλή προετοιμασία για το μελλοντικό τους βάπτισμα...

Και για ἡμᾶς τους βαπτισμένους η Μ. Σαρακοστή πρέπει να εἶναι μία προετοιμασία για να *ξαναζήσουμε το βάπτισμά μας*. Βαπτιστήκαμε. Αλλά προδώσαμε, ἀλλά χάσαμε αὐτό που λάβαμε κατὰ το βάπτισμά μας. Το Πάσχα για εμᾶς πρέπει να εἶναι ἐπιστροφή στο βάπτισμά μας, πρέπει να εἶναι πραγματικό «Πάσχα», «διάβαση» δηλαδή σε μια ἄλλη πορεία ζωῆς, γιατί η εβραϊκή λέξη Πάσχα σημαίνει «διάβαση». Και η Μ. Σαρακοστή, λοιπὸν, για μας πρέπει να εἶναι η προετοιμασία για την ἐπιστροφή μας αὐτή στο βάπτισμά μας, για την «διάβασή» μας, για την ἀλλαγὴ της πορείας της ζωῆς μας... Η περίοδος της Μ. Σαρακοστής εἶναι περίοδος *μετανοίας*...

Το λειτουργικό βιβλίο που ἔχει τις ἀκολουθίες της Μ. Σαρακοστής λέγεται *Τριωδίο*. Το μεγαλύτερο μέρος του Τριωδίου συντάχθηκε ὅταν σταμάτησαν να υπάρχουν κατηχούμενοι, ὅταν δηλαδή το βάπτισμα δεν γινόταν σε μεγάλη ηλικία, γιατί εἶχε καθοριστεί ὁ νηπιοβαπτισμός. Ἐτσι, πολλά τροπάρια του Τριωδίου δεν ἀναφέρονται στο βάπτισμα, για το οποίο ἔπρεπε να προετοιμαστοὺν οἱ κατηχούμενοι, ἀλλά στην μετάνοια. Μέρος του Τριωδίου, το παλαιότερο, ἀναφέρεται και στην προετοιμασία των κατηχουμένων για το βάπτισμα...

Κυριακή ΙΣΤ' του Λουκά (Τελώνου και Φαρισαίου)

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Β' Τιμ. γ' 10-15)

Ἰέκνον Τιμόθεε, παρηκολούθηκάς μου τῇ διδασκαλίᾳ, τῇ ἀγωγῇ, τῇ προθέσει, τῇ πίστει, τῇ μακροθυμίᾳ, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ, τοῖς διωγμοῖς, τοῖς παθήμασιν, οἷά μοι ἐγένοντο ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν Ἰκονίῳ, ἐν Λύστροις· οἷους διωγμούς ὑπήνεγκα, καί ἐκ πάντων με ἐρρύσατο ὁ Κύριος. Καί πάντες δὲ οἱ θέλοντες εὐσεβῶς ζῆν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ διωχθήσονται· πονηροὶ δὲ ἄνθρωποι καὶ γόητες προκόψουσιν ἐπὶ τὸ χειρόν, πλανῶντες καὶ πλανώμενοι. Σὺ δὲ μένε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπιστώθης, εἰδὼς παρὰ τίνος ἔμαθες, καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους τὰ ἱερά γράμματα οἶδας, τὰ δυνάμενά σε σοφίσει εἰς σωτηρίαν διὰ πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

Ἄς φανταστούμε την Μ. Σαρακοστή σαν τον Ιερό Ναό. Σε τρία μέρη χωρίζεται ο Ναός: Στον πρόναο, στον κυρίως Ναό και στο ἅγιο Βῆμα. Σαν τον Ιερό Ναό, λοιπόν, έτσι θα χωρίσουμε γενικά και την Μ. Σαρακοστή: α) Την περίοδο πριν από την Μ. Σαρακοστή, β) την κύρια περίοδο της Μ. Σαρακοστής και γ) το ιερό, το πιο ἅγιο τμήμα της Μ. Σαρακοστής...

Ἔχουμε πέντε Κυριακές πριν από την Μ. Σαρακοστή, που μας προετοιμάζουν γι' αυτήν... 1) Κυριακή του Ζακχαίου... 2) Κυριακή του Τελώνου και του Φαρισαίου... 3) Κυριακή του Ασώτου... 4) Κυριακή των Απόκρεω... 5) Κυριακή της Τυροφάγου... Και οι πέντε Κυριακές, (...), μας προτρέπουν σε μετάνοια.

Ἡ Μ. Σαρακοστή αρχίζει με τον Εσπερινό της Κυριακής της Τυροφάγου... Το Μέγα Προκείμενον της ημέρας αυτής αναγγέλλει την αρχή της Μ. Σαρακοστής. Το Προκείμενο αυτό είναι το εξής: *Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ τοῦ παιδός σου, ὅτι θλίβομαι· ταχύ ἐπάκουσόν μου· πρόσχευς τῇ ψυχῇ μου καὶ λύτρωσαι αὐτήν...* Προσέξτε, τι λέει: «*Θλίβομαι!*»... Είναι θλίψη για τα αμαρτήματά μας. Και έκφραση της θλίψης μας αυτής είναι η νηστεία που κάνουμε... Το «*θλίβομαι*», η λύπη για τα αμαρτήματα, δεν οδηγεί τον πιστό σε απόγνωση, γιατί πιστεύει ότι ο Θεός μπορεί να τον λυτρώσει. Γι' αυτό και αποτεινόμενος στον Θεό για θεία βοήθεια λέει: «*Πρόσχευς τῇ ψυχῇ μου καὶ λύτρωσαι αὐτήν*»... Για πρώτη φορά τώρα, στο τέλος της ακολουθίας του Εσπερινού, διαβάζεται η προσευχή του αγίου Εφραίμ, που συνοδεύεται από μετάνοιες... Είναι προσευχή με την οποία εκφράζουμε την μετάνοιά μας...

Κυριακή ΙΣΤ' του Λουκά (Τελώνου και Φαρισαίου)

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΠΕΡΙΚΟΠΗΣ

Παιδί μου Τιμόθεε, παρακολούθησες την διδασκαλίαν μου, τον τρόπον της ζωής, την πρόθεσιν, την πίστιν, την μακροθυμίαν, την αγάπην, την υπομονήν, τους διωγμούς, τα παθήματα, τα οποία μου συνέβησαν εις την Αντιόχειαν, εις το Ικόνιον, εις τα Λύστρα. Πόσους διωγμούς υπέφερα και από όλα με έσωσεν ο Κύριος. Και όλοι όσοι θέλουν να ζήσουν ευσεβώς έν Χριστώ Ιησού θα διωχθούν. Πονηροί όμως άνθρωποι και απατεώνες θα προκόψουν εις το χειρότερον πλανώντες και πλανώμενοι. Συ όμως, μένε εις εκείνα που έμαθες και διά τα οποία απέκτησες βεβαιότητα, διότι ξέρεις από ποιον τα έμαθες, και διότι από της βρεφικής ηλικίας ξέρεις τα ιερά γράμματα, τα οποία έχουν την δύναμιν να σε οδηγήσουν εις την σοφίαν προς σωτηρίαν διά της πίστεως τής έν Χριστώ Ιησού. *(ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ, έκδ. Αποστολικής Διακονίας)*

Έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον οι Κυριακές της Σαρακοστής. Σε κάθε μια από αυτές εορτάζουμε ένα πρόσωπο αγίου ή τιμάμε ένα γεγονός...

1) Η Α΄ Κυριακή της Σαρακοστής, η **Α΄ Νηστειών**, λέγεται **Κυριακή της Ορθοδοξίας**. Κατά την Κυριακή αυτή, με απόφαση της Ζ΄ Οικουμενικής Συνόδου, που έγινε το 843 στην Κωνσταντινούπολη, αναστηλώθηκαν επίσημα στους Ναούς οι άγιες εικόνες. Γι' αυτό και η Κυριακή αυτή λέγεται Κυριακή της Ορθοδοξίας.

2) Την Β΄ Κυριακή της Σαρακοστής, την **Β΄ Νηστειών**, γιορτάζουμε την μνήμη του αγίου Γρηγορίου του Παλαμά... Γιορτάζουμε τον άγιο Γρηγόριο τον Παλαμά, τον μεγάλο αυτόν Θεολόγο της Ορθοδοξίας, σαν επέκταση της εορτής της προηγούμενης Κυριακής.

3) Μεγάλη σημασία για τον πνευματικό μας αγώνα την Μ. Σαρακοστή έχει η Γ΄ Κυριακή της, η **Γ΄ Νηστειών**, που λέγεται **Κυριακή της Σταυροπροσκυνήσεως**... Στο μέσον της Σαρακοστής, η Εκκλησία προβάλλει ενώπιόν μας τον Σταυρό του Κυρίου, για να δυναμωθούμε. Δυναμωμένοι τώρα και ανανεωμένοι αρχίζουμε το δεύτερο μέρος της Μ. Σαρακοστής.

4) Τώρα, σ' αυτό το δεύτερο μέρος της Σαρακοστής, η έμφαση πέφτει περισσότερο όχι στην δημιουργία μετάνοιας, που ήταν ο σκοπός του πρώτου μέρους, αλλά στον Σταυρό του Κυρίου, στα γεγονότα που έγιναν για την σωτηρία μας. Μια εβδομάδα ακόμα και την **Δ΄ Κυριακή** (μνήμη του οσίου Ιωάννου της Κλίμακος) θα ακούσουμε: *«Ο Υίος του ανθρώπου θα παραδοθή στα χέρια των ανθρώπων και θα τον θανατώ-*

Κυριακή ΙΣΤ' του Λουκά (Τελώνου και Φαρισαίου)

σουν· και αφού τον θανατώσουν την τρίτη ημέρα θα αναστηθή».

Ω Και την άλλη Κυριακή, την **Ε΄ των Νηστειών** (μνήμη της οσίας Μαρίας της Αιγυπτίας), θα ακούσουμε τον Κύριο να λέει στους μαθητές Του πιο καθαρά για το Πάθος Του: «*Ιδού, αναβαίνουμε στα Ιεροσόλυμα και ο Υιός του ανθρώπου θα παραδοθεί στους αρχιερείς και τους γραμματείς και θα τον καταδικάσουν σε θάνατο και θα τον παράδωσουν στους εθνικούς. Θα τον εμπαιξούν και θα τον μαστιγώσουν, θα τον φτύσουν και θα τον θανατώσουν και την τρίτη ημέρα θα αναστηθή*»...

Η Μεγάλη Εβδομάδα είναι ένα ξεχωριστό τμήμα, πέρα από την Μ. Σαρακοστή... Μερικοί όμως υπολογίζουν και την Μ. Εβδομάδα στην Σαρακοστή· τότε θα λέγαμε ότι η Εβδομάδα αυτή, κατά την οποία ζούμε το Πάθος του Κυρίου, αποτελεί το τρίτο, το πιο ιερό μέρος της Μ. Σαρακοστής...

Αs μας αξιώσει ο Θεός να ζήσουμε σωστά την φετινή Μ. Σαρακοστή· ας αποτελέσει αυτή μια βάση για πνευματικό πέταγμα, μια αφετηρία για νέο ξεκίνημα ενώσεως με τον Θεό μας· ας φέρει η φετινή Σαρακοστή το γκρέμισμα του παλαιού μας εαυτού και την ανόρθωση ενός νέου, αναγεννημένου ανθρώπου. Ας φέρει την *αναβάπτισή μας*, την πραγματική μας μετάνοια. Αυτός είναι ο σκοπός της.

Ιερεμίου Φούντα, Μητροπολίτου Γόρτνου και Μεγαλοπόλεως,
από το περιοδικό «ΑΠΛΗ ΚΑΤΗΧΗΣΗ» Φεβρουάριος 2007 - Αριθμ. 2, σελ. 1-7 & 9-13

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

1) ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΕΙΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Δευτέρα 29 Ιανουαρίου 2018, Άγιος Νικόλαος Μαρκ/λου 7:00 π.μ.

Τρίτη 30 Ιανουαρίου 2018, Άγιος Νικόλαος Μαρκ/λου 7:00 π.μ.

Πέμπτη 1^η Φεβρουαρίου 2018, Άγιος Νικόλαος Μαρκ/λου 7:00 π.μ.

Παρασκευή 2 Φεβρουαρίου 2018, Παρεκκλήσι Υπαπαντής 7:00 π.μ.

Σάββατο 3 Φεβρουαρίου 2018, Άγιος Νικόλαος Μαρκ/λου 7:00 π.μ.

2) ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΟΥ ΥΠΑΠΑΝΤΗΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

(ΣΤΟ ΙΣΟΓΕΙΟ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΜΑΣ)

Πέμπτη 1^η Φεβρουαρίου 2018, 6:00 μ.μ. Μέγας Πανηγυρικός Εσπερινός.

Παρασκευή 2 Φεβρουαρίου 2018, 7:00 π.μ. Όρθρος & Πανηγυρική

Θεία Λειτουργία & 5:00 μ.μ. Μεθέορτος Εσπερινός.

ΧΑΡ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ & Α. ΚΟΥΜΠΗ, ΜΑΡΚΟΠΟΛΟ ΜΕΣΣΟΓΑΙΑΣ Τ.Κ. 19003, ΤΗΛ. / FAX: 22990 40040,

e-mail: aa.nikolaosmark@vna.koo.gr, ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΝΑΟΥ: www.aanikolaosmark.gr

Κυριακή ΙΣΤ΄ του Λουκά (Τελώνου και Φαρισαίου)